

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

KONAČNA ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

zahtjeva br. 18822/03
Branko PILIPOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 12. prosinca 2006. u vijeću u sastavu:

g. C. L. ROZAKIS, *predsjednik*,
g. L. LOUCAIDES,
gđa F. TULKENS
gđa N. VAJIĆ,
g. A. KOVLER,
gđa E. STEINER,
g. K. HAJIYEV, *suci*,
i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 19. travnja 2003.,
uzimajući u obzir odluku da se primjeni članak 29., stavak 3. Konvencije te zajedno
ispita dopuštenost i osnovanost predmeta;

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena država i odgovor na očitovanje
koje je dostavio podnositelj zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, g. Branko Pilipović, koji je srpskoga porijekla, a čija je nacionalnost nepoznata, rođen je 1956. i živi u Johovi, Bosna i Hercegovina. Pred sudom ga je zastupala gđa B. Isailović, odvjetnica iz Pariza. Hrvatsku je vladu zastupala njena zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično se stanje predmeta, prema navodima stranaka, može sažeti kako slijedi.

Dana 2. ožujka Osnovni sud udruženog rada u Sisku donio je presudu naloživši poduzeću A. („poduzeće“) da podnositelju zahtjeva isplati iznos od 801,80 jugoslavenskih dinara (YUD), zajedno s pripadajućom zakonskom kamatom, te trošak postupka. Presuda je postala pravomoćna 7. studenog 1990. godine kad ju je potvrdio Sud udruženoga rada Hrvatske.

Dana 21. ožujka 1991. godine podnositelj se obratio Općinskom sudu u Sisku radi ovrhe navedene presude.

Dana 27. ožujka 1991. godine Općinski je sud donio rješenje o izvršenju naloživši financijskoj ustanovi kod koje se vodio račun poduzeća (Služba društvenog knjigovodstva, nakon toga Zavod za platni promet i na kraju Financijska agencija – „FINA“) da naplati iznos koji odgovara tužbenom zahtjevu podnositelja zahtjeva, i to 333.724,54 YUD i prenese ga na njegov račun.

Dana 11. travnja 1991. godine poduzeće je podnijelo prigovor protiv rješenja o izvršenju. Podnositelj zahtjeva odgovorio je 23. travnja 1991. godine.

Dana 2. prosinca 1991. godine Općinski je sud odbio prigovor poduzeća i time je rješenje o izvršenju postalo pravomoćno. Čini se da je 4. veljače 1993. godine rješenje o izvršenju poslano FINI na provedbu.

Vlada je ustvrdila da je postupak završen 4. veljače 1993. godine. Međutim, budući da je spis bio zatvoren i na koncu uništen 1. prosinca 1998. godine, na temelju članka 248. Sudskog poslovnika (vidi u daljnjem tekstu pod Mjerodavno domaće pravo), Vlada nije mogla točno navesti je li postupak bio okončan zbog toga što je potraživanje podnositelja zahtjeva bilo namireno ili iz nekog drugog razloga.

Podnositelj zahtjeva je ustvrdio da je u srpnju 1991. godine otišao boraviti sa svojim roditeljima u Bosnu i Hercegovinu. Nadalje je ustvrdio da se zbog izbjivanja rata u Hrvatskoj u listopadu 1991. godine nije mogao vratiti. Stoga je odlučio ostati u Bosni i Hercegovini gdje mu je kasnije dan status izbjeglice.

Podnositelj zahtjeva je također ustvrdio da od travnja 1991. godine nije dobio nikakve informacije od Općinskog suda u Sisku o svome predmetu.

Dana 3. prosinca 1999. godine pisao je Općinskom sudu u Sisku tražeći da nastavi ovršni postupak. Nije dobio nikakav odgovor.

Dana 3. svibnja i 31. srpnja 2002. godine podnositelj zahtjeva je ponovno zatražio od Općinskog suda u Sisku da nastavi ovršni postupak.

Dana 25. travnja 2003. godine pisao je predsjedniku Općinskog suda u Sisku prigovorivši da nije dobio nikakav odgovor na svoja prethodna pisma. Predsjednik je odgovorio 29. svibnja 2003. godine obavijestivši podnositelja zahtjeva da je postupak završen 4. prosinca 1993. godine i da je spis predmeta uništen 1. prosinca 1998. godine.

U međuvremenu ga je, nakon upita podnositelja zahtjeva o rješenju o izvršenju, dana 10. ožujka 2003. godine FINA – uredu Sisku, obavijestila da nikada nije zaprimila rješenje od Općinskog suda u Sisku.

B. Mjerodavno domaće pravo

Zakon o izvršnom postupku („Narodne novine“, br. 53/1991 i 91/1992) na snazi u relevantno vrijeme, nije predviđao mogućnost nastavka postupka koji je već završio, nego samo postupka koji je prekinut ili odgođen (članak 67.). Štoviše taj Zakon je predviđao da prijedlog za ponavljanje postupka nije dopušten kao pravni lijek u ovršnom postupku (članak 9).

Ovršni zakon iz 1996. godine („Narodne novine“, br. 57/1996), koji je stupio na snagu 11. runa 1996. godine, sadrži ista pravila o nastavku postupka (članci 9. i 66.) i ponavljanju postupka (članak 12.).

Sudski poslovnik („Narodne novine“, br. 80/1997 i 20/98) kako je bio na snazi u relevantno vrijeme, propisivao je, *inter alia*, rokove za čuvanje spisa u arhivu sudova. Propisivao je da se ovršni spisi čuvaju pet godina nakon prekida ili okončanja tih postupaka, osim ako se tiču prava *in rem*, u kojem slučaju se ti spisi trebaju čuvati trideset godina (članak 248.). Nakon isteka tih rokova spisi trebaju ili biti dostavljeni ustanovi koja čuva povijesni arhiv ili trebaju biti uništeni (članak 247.).

PRIGOVORI

1. Podnositelj zahtjeva prigovara na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije duljini postupka, kao i na temelju članka 1. Protokola br. 1. Konvencije zasebno i zajedno s člankom 13. zbog toga što domaće vlasti nisu ovršile presudu od 2. ožujka 1990. godine.

2. Prigovorio je i na temelju članka 14. Konvencije da domaće vlasti nisu ovršile pravomoćnu presudu u njegovu korist zbog njegovoga srpskoga porijekla i da je stoga protiv njega izvršena diskriminacija.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije

Podnositelj zahtjeva prigovara duljini ovršnog postupka kao i tome što nije ovršena pravomoćna sudska presuda u njegovu korist.

Sud je ispitao njegov prigovor na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije, koji *inter alia* jamči pravo na pristup sudu i pravo na pošteno suđenje u razumnome roku. Članak 6. stavak 1. Konvencije u svom mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj“

Vlada je osporila dopuštenost ovoga prigovora po dvije osnove. Pozvali su Sud da odbije zahtjev kao nespojiv *ratione temporis* s odredbama Konvencije. U svakom slučaju, po njihovom mišljenju, podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva kako se to traži u članku 35., stavku 1.

Nadležnost ratione temporis

(a) Tvrđnje stranaka

Vlada je istaknula da je ovršni postupak kojemu je prigovoreno okončan 4. veljače 1993. godine, dakle prije stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine. Odluka Općinskog suda u Sisku da obustavi postupak predstavljala je trenutni čin koji nije doveo do nikakve trajne situacije.

Glede prepiske podnositelja zahtjeva s Općinskim sudom nakon ratifikacije, Vlada je tvrdila da on nije pokrenuo nikakav novi postupak, niti koristio neko pravno sredstvo koje bi dovelo do odluke za koju bi Sud bio nadležan *ratione temporis*. Štoviše, da je prepiska bila

tako blisko povezana s okolnostima pod kojima je ovršni postupak okončan da bi odvajanje te dvije stvari dovelo do retroaktivne primjene Konvencije.

Podnositelj zahtjeva je ustvrdio da je ovršni postupak o kojemu se radi nikada nije bio okončan i da je tako još uvijek u tijeku. U svakom slučaju, spis predmeta uništen je 1998. godine, dakle nakon što je Hrvatska ratificirala Konvenciju.

(b) Ocjena Suda

Sud ponavlja da se odgovornost države za ovrhu pravomoćnih presuda protiv privatnih osoba ne proteže dalje od sudjelovanja državnih tijela u ovršnom postupku. Nakon što je ovršni postupak završen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, odgovornost države prestaje (vidi predmet *Shestakov v. Russia* (dec.), br. 48757/99, 18. lipanj 2002.).

U ovome predmetu Sud smatra utvrđenim da je ovršni postupak o kojemu se radi okončan 4. veljače 1993. godine, dakle prije stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine.

Sud nadalje podsjeća da se njegovu vremensku nadležnost treba određivati u odnosu na činjenice koje su konstitutivne za navodnu povredu. Naknadno nepostojanje pravnih sredstava kojima je cilj ispravljanje toga miješanja ne može predmet dovesti pod vremensku nadležnost Suda. Drugim riječima, iako je točno da od ratifikacije na dalje sve radnje i propusti moraju biti u skladu s Konvencijom, ovo ne nameće nikakvu konkretnu obvezu državi ugovornici da osigura ispravljanje povreda ili štete uzrokovane prije toga datuma (vidi predmet *Blečić v. Croatia* [GC], br. 59532/00, stavci 77. i 81., bit će objavljena u ECHR 2006).

Po mišljenju Suda, ovo obrazloženje se *a fortiori* primjenjuje na one predmete u kojima podnositelj zahtjeva pokušava ispraviti navodnu povredu koristeći se sredstvima zadovoljštine koja nisu predviđena u domaćem pravu dotične države.

Uzimajući naprijed navedeno u obzir, Sud smatra da neuspješni pokušaji podnositelja zahtjeva da nakon 1999. godine nastavi ovršni postupak koji je već bio okončan – mogućnost koja ne postoji prema mjerodavnom domaćem zakonodavstvu – ne mogu taj postupak dovesti u vremensku nadležnost Suda.

Slijedi da je ovaj prigovor nesukladan *ratione temporis* s odredbama Konvencije u smislu članka 35, stavka 3. te ga treba odbiti na temelju članka 35., stavka 4.

U smislu ovoga zaključka, nije potrebno da Sud ispita daljnji vladin prigovor nedopuštenosti koji se temelji na tome da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva.

B. Navodna povreda članka 14. Konvencije

Podnositelj zahtjeva je prigovorio i da je protiv njega izvršena diskriminacija, tvrdeći da je domaći sudovi nisu ovršili pravomoćnu presudu u njegovu korist zbog njegovog srpskog porijekla. Pozvao se na članak 14. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.“

Sud primijećuje da članak 14. ne sadrži opću zabranu diskriminacije u odnosu na bilo koje pravo navedeno u zakonu. On se odnosi isključivo na one predmete u kojima podnositelj zahtjeva navodi da je protiv njega izvršena diskriminacija u odnosu na pravo ili slobodu navedenu u Konvenciji.

S tim u vezi Sud upućuje na svoja utvrđenja u ovoj odluci prema kojima je prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije izvan njegove nadležnosti *ratione temporis*.

Slijedi da je ovaj prigovor također nesukladan s odredbama Konvencije *ratione temporis* u smislu članka 35., stavka 3. i da ga treba odbiti na temelju članka 35. stavka 4.

Iz tih razloga Sud većinom glasova

prekida primjenu članka 29., stavka 3. Konvencije;

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Søren NIELSEN
Zamjenik Tajnika

Christos ROZAKIS
Predsjednik